

ЕПІДЕМІОЛОГІЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ, ІСТОРІЯ**К. А. Семенов, к. мед. н.**

ГУ «Днепропетровская медицинская академия Министерства здравоохранения Украины»

**КОНЦЕПЦИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБУЧЕНИЯ
ВРАЧЕЙ-ИНТЕРНОВ СТОМАТОЛОГОВ**

Концепция современного обучения рассматривает компьютеризацию учебного процесса, как одно из основных направлений его интенсификации. Приступая к разработке методики обучения с применением компьютерных технологий, преподаватель должен владеть не только глубоким знанием своего предмета, но также знаниями в области теории и методики систем интенсивного обучения, иметь представление о тенденциях развития средств компьютерных

Ключевые слова: дидактические системы, врачи – интерны, электронная программа.

К. А. Семенов

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України»

**КОНЦЕПЦІЯ СУЧАСНОГО НАВЧАННЯ
ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ СТОМАТОЛОГІВ**

Концепція сучасного навчання розглядає комп'ютеризацію навчального процесу, як один з основних напрямів його інтенсифікації. Приступаючи до розробки методики навчання із застосуванням комп'ютерних технологій, викладач повинен володіти не тільки глибоким знанням свого предмета, але також знаннями в області теорії і методики систем інтенсивного навчання, мати уявлення про тенденції розвитку комп'ютерних засобів

Ключові слова: дидактичні системи, лікарі – інтерни, електронна програма.

K. A. SemenovThe State Establishment «Dnipropetrovsk Medical Academy
of the Ministry of Health of Ukraine»**THE CONCEPT OF MODERN TRAINING
OF DENTISTRY INTERNS.**

The concept of modern training considers computerization of the educational process, as one of the main directions of its intensification. Beginning the development of training methods with application of computer technologies, teachers should not only have a profound knowledge of their subject, but also knowledge in the field of theory and methodology of intensive training systems, have a general idea about the trends of development of computer tools.

Keywords: didactic systems, medical interns, electronic program.

Цель данной работы. Описание особенностей разработки интенсивной дидактической системы и инструментальных средств автоматизированного обучения.

Современное состояние информационных ресурсов общества, все убыстряющиеся темпы их пополнения и обновления требуют пересмотра, как отдельных методологических позиций дидактики, так и технологических решений, обеспечивающих организацию учебного процесса в условиях многократного увеличения объема учебной информации и ограниченного бюджета времени без физических и психических перегрузок обучающихся и обучающихся (Н.Д. Никандров).[1] Интенсивное обучение - это самоорганизующаяся синергетическая система, модуль ди-

дактической системы, функционирующий в режиме развития с ускорением.[2-4]. Электронная учебная программа, как средство обучения, может использоваться при проведении следующих основных видов занятий:

практических занятий;
самостоятельной аудиторной работы врачей-интернов и врачей-курсантов;
семинаров;
деловых игр.

Электронные учебные программы могут быть обучающими, тренировочными, контролирующими [6].

Разработка интенсивной дидактической системы предполагает удовлетворение определенных психолого-педагогических требований.

Во-первых, электронная учебная программа должна быть адаптивной к врачам-интернам и врачам-курсантам - это связано с разным уровнем практического опыта. Она должна ориентироваться на определенный уровень способностей обучаемого. Для этого при поступлении врача-интерна на кафедру проводят контрольный срез уровня знаний при помощи компьютерного тестового контроля. Условия адаптивности электронной учебной программы реализуется при разработке сценария диалога путем диагностики возможных ошибок, предъявления дополнительных заданий, оказания помощи обучаемому, т.е. путем моделирования ситуации индивидуально-го обучения по схеме врач-интерн - преподаватель.

Во-вторых, электронная учебная программа должна формировать такие виды деятельности, которые включают в себя определенную систему знаний и обеспечивают возможность их применения.

Ведущая роль в разработке электронной учебной программы принадлежит преподавателю. Он обязан определить дидактическую целесообразность создания электронной учебной программы, сформировать априорную интенсивную дидактическую систему и определить в ней место электронной учебной программы. Поэтому подготовка преподавателя к созданию электронной учебной программы должна включать изучение теоретических основ интенсивного обучения и дидактических возможностей электронной обучающей системы. При этом важное значение приобретает:

- выбор рациональной структуры электронной учебной программы и способов раскрытия информации;
- полнота использования дидактических возможностей электронной учебной программы по обработке ответов обучаемого;
- степень адаптации электронной учебной программы к исходному уровню подготовки обучаемого;
- учет закономерностей познавательной деятельности обучаемого.

Ускоряющиеся темпы прироста информационных ресурсов, научно-технического и технологического прогресса общества приводят к тому, что всеобщая интенсификация стала сегодня объективной реальностью [5-7].

Одним из примеров интенсификации дидактической системы является использование учебных видеофильмов. Использование учебных

фильмов и тематических отрывков повышает эффективность обучения. Визуальный канал – основной канал восприятия информации человеком. Проще один раз увидеть, чем сто раз услышать. К сожалению, этот факт часто игнорируется в обучении. Учебные фильмы можно использовать в ходе обычного тренинга, и они повысят его эффективность. А можно использовать их как самостоятельный метод обучения и развития.

Хорошо снятый учебный фильм – это зрелище одновременно и увлекательное, и поучительное. Однако важен не только сам фильм, но и организация процесса обучения на основе учебного фильма. И здесь большое значение имеют те методические материалы, которые прилагаются к фильму. Их можно разделить на две части – материалы, которые использует преподаватель, и материалы, которые выдаются обучающемуся.

Материалы для обучающегося содержат основные теоретические сообщения, а также практические и тестовые задания. После просмотра фильма (индивидуального либо группового), изучения материалов и выполнения практических заданий проводится тестирование, которое позволяет оценить уровень усвоения предоставленной информации.

Дополнительные преимущества дает компьютерная оболочка, которая позволяет просматривать сцены фильма, а также выполнять задания и проводить тестирование. Она автоматизирует учебный процесс, облегчает и ускоряет оценку результатов обучения.

Таким образом, учебный фильм – это не просто увлекательное и познавательное зрелище, но еще и особая технология развития специалиста. Обучение на основе учебного фильма занимает лишь два-три часа (включая выполнение заданий после просмотра фильма и финальное тестирование) и требует намного меньших затрат энергии. Нельзя сказать, что учебные фильмы могут полностью заменить тренинги или семинарские занятия. Если нужна проработка нюансов клинических случаев, то здесь может помочь только хорошо продуманный и структурированный тренинг. Однако если речь идет о базовых знаниях и умениях в той или иной сфере, учебные фильмы могут быть намного привлекательнее с точки зрения быстрого и наглядного получения знаний. Групповой просмотр фильма и его последующее обсуждение – это своего рода корпоративное мероприятие, развивающее творческое, клиническое мышление специалиста.

Выводы. 1. Электронная учебная программа способствует систематизации уровня знаний у врачей интернов и врачей курсантов, определяет

степень усвоенного материала при контрольном тестировании, обеспечивает наглядность при решении практических задач.

2. Электронная учебная программа в виде обучающего фильма способствует объективному представлению и лучшему усвоению практических мануальных навыков при освоении новых врачебных манипуляций.

Список литературы

1. **Зеер Э. Ф.** Психология профессионального образования / Зеер Э.Ф. – М., 2003. – 408 с.
2. **Попков В.А.** Содержательные проблемы дидактики высшей школы / В.А. Попков, А.В. Коржуев // Дидактика высшей школы. – Москва: 2004. – С. 46-139.
3. **Романцов М.Г.** Основы педагогической грамотности преподавателя медицинского вуза / М.Г. Романцов, Т.В. Сологуб. – СПб., 2009. – 69 с.

4. **Романцов М.Г.** Педагогические технологии в медицине / М.Г. Романцов, Т.В. Сологуб. – М.: 2007. – 111 с.

5. **Рубин Ю.** Предполагаемые и фактические результаты обучения / Ю. Рубин, А. Коваленко, Э. Соболева // Качество образования. – 2012. – №3. – С. 40-43.

6. **Серик М.** Разработка и реализации электронных дидактических образовательных ресурсов / М. Серик, А.С. Ликерова // Труды XIX Всероссийской научно – методической конференции Телематика – 2012. – СПб.: ИТМО. – 2012.

7. **Трайнев И.В.** Конструктивная педагогика / Трайнев И.В. – М.: Сфера, 2004. – 320 с.

Поступила 08.02.17

ЕКСПЕРТНА ПРОБЛЕМНА КОМІСІЯ МОЗ ТА НАМН УКРАЇНИ «СТОМАТОЛОГІЯ» ПОВІДОМЛЯЄ:

За 2016 рік на засіданнях Експертної проблемної комісії МОЗ та НАМН України «Стоматологія» (протокол №55 від 26.04.16р., протокол №56 від 03.10.16р., протокол №57 від 26.12.16р.) розглянуті та рекомендовані до виконання такі дисертаційні роботи за спеціальністю «Стоматологія»

№ п/п	Пошукувач	Робоча назва дисертаційної роботи	Науковий керівник (консультант)	Наукова установа	На здобуття наукового ступеня
1	2	3	4	5	6
1.	Погребняк Ганна Віталіївна	Клініко-патогенетичне обґрунтування диференційованих підходів до діагностики, профілактики та лікування генералізованих захворювань пародонта у осіб з різними варіантами метаболічного синдрому (клініко-експериментальне дослідження).	Білоклицька Г.Ф., д.мед.н., проф.	НМАПО (Київ)	Доктора медичних наук
2.	Бобровська Наталія Павлівна	Патогенетична роль солей свинцю в розвитку захворювань твердих тканин зубів та корекція наслідків їх негативного впливу.	Куцевляк В.Ф., д.мед.н., проф.	ХМАПО (Харків)	Кандидата медичних наук
3.	Рошук Олександра Ігорівна	Клініко-функціональне обґрунтування ортопедичного лікування незнімними зубними протезами хворих на виразкову хворобу шлунка та дванадцятипалої кишки.	Беліков О.Б., д.мед.н., проф.	ВДНЗУ «БДМУ» (Чернівці)	Кандидата медичних наук
4.	Шульженко Анна Дмитрівна	Пародонтологічна захворюваність жінок із бактеріальним вагінозом та обґрунтування її лікування.	Петрушанко Т.О., д.мед.н., проф.	ВДНЗУ «УМСА» (Полтава)	Кандидата медичних наук
5.	Буханченко Ольга Петрівна	Оптимізація діагностики та принципів лікування рубців шкіри голови та шиї.	Аветіков Д.С., д.мед.н., проф.	ВДНЗУ «УМСА» (Полтава)	Кандидата медичних наук
6.	Весна Олена Анатоліївна	Прогнозування перебігу та профілактика ускладнень хронічного періодонтиту.	Гулюк А.Г., д.мед.н., проф.	ОНМедУ (Одеса)	Кандидата медичних наук
7.	Шуджаїрі Ахмед Карім	Негайне встановлення імплантатів у свіжі постекстракційні лунки, виповнені штучною кісткою в комбінації з плазмою, збагаченою факторами росту (PRFG).	Пюрик В.П., д.мед.н., проф.	ДВНЗ «ІФНМУ» (Івано-Франківськ)	Кандидата медичних наук
8.	Бунятян Христина Айказівна	Клініко-експериментальне обґрунтування застосування одонтотропного матеріалу для лікування ускладненого карієсу постійних зубів з несформованими коренями.	Коівач І.В., д.мед.н., проф.	ДЗ«ДМА МОЗУ» (Дніпропетровськ)	Кандидата медичних наук

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
9.	Варжапетян Сурен Діасович	Ятрогенний верхньощелепний синусит стоматологічного походження. Етіологія, патогенез, диференційна діагностика.	Гулюк А.Г., д.мед.н., проф.	ДУ «ІС НАМН» (Одеса)	Доктора медичних наук
10.	Фурдичко Анастасія Іванівна	Профілактика уражень пародонту при гепато-оральному синдромі.	Левицький А.П., д.б.н., проф.	ДУ «ІС НАМН» (Одеса)	Доктора медичних наук
11.	Топов Іван Георгійович	Профілактика та лікування основних стоматологічних захворювань враховуючи особливості харчування.	Шнайдер С.А., д.мед.н., проф.	ДУ «ІС НАМН» (Одеса)	Кандидата медичних наук
12.	Борис Галина Зінов'євна	Стан слинних залоз при гепато-оральному синдромі.	Левицький А.П., д.б.н., проф.	ДУ «ІС НАМН» (Одеса)	Кандидата медичних наук
13.	Геник Богдан Любомирович	Вдосконалення методів ортопедичного лікування хворих з акантолітичним ураженням тканин протезного ложа.	Рожко М.М., д.мед.н., проф.	ДВНЗ «ІФНМУ» (Івано- Франківськ)	Кандидата медичних наук
14.	Ковалишин Христина Василівна	Клініко-лабораторне обґрунтування лікування генералізованого пародонтиту у хворих на ревматоїдний артрит, які проживають на екологічно несприятливих територіях.	Рожко М.М., д.мед.н., проф.	ДВНЗ «ІФНМУ» (Івано- Франківськ)	Кандидата медичних наук
15.	Бульбук Олена Василівна	Клініко-експериментальне обґрунтування ортопедичного лікування пацієнтів із дефектами твердих тканин зубів.	Рожко М.М., д.мед.н., проф.	ДВНЗ «ІФНМУ» (Івано- Франківськ)	Кандидата медичних наук
16.	Гармаш Ольга Володимирівна	Патогенез, прогнозування, профілактика та лікування стоматологічних порушень у осіб, які народилися із макросомією.	Рябокоть Є.М., д.мед.н., проф.	ХНМУ (Харків)	Доктора медичних наук
17.	Стеблянко Антон Олександрович	Обґрунтування вибору фітопрепаратів у комплексному лікуванні гострих гнійних запальних захворювань порожнини рота.	Григоров С.М., д.мед.н., проф.	ХНМУ (Харків)	Кандидата медичних наук
18.	Криничко Леонід Романович	Вдосконалення інтра- та післяопераційної профілактики утворення патологічних рубців шкіри при хірургічному лікуванні кіст ший ембріонального походження.	Григоров С.М., д.мед.н., проф.	ХНМУ (Харків)	Кандидата медичних наук

Продовження таблиці

1	2	3	4	5	6
19.	Горохівська Юлія Володимирівна	Лікування скупченого положення зубів верхньої та нижньої щелепи у дітей в період тимчасового та змішаного прикусу.	Горохівський В.Н., д.мед.н., проф.	ОНМедУ (Одеса)	Кандидата медичних наук
20.	Мороз Анастасія Василівна	Клініко-імунологічна характеристика хронічного катарального гінгівіту в дітей, хворих на цукровий діабет, та шляхи його корекції.	Годованець О.І., к.мед.н., доц.	ВДНЗУ «БДМУ» (Чернівці)	Кандидата медичних наук
21.	Філатов Михайло Ігорович	Клінічне обґрунтування комплексної профілактики в лікуванні постімобілізаційної контрактури жувальних м'язів при переломах нижньої щелепи.	Григоров С.М., д.мед.н., проф.	ХНМУ (Харків)	Кандидата медичних наук
22.	Ткаченко Марина Вікторівна	Обґрунтування комплексної профілактики та лікування хронічного генералізованого гінгівіту у дітей, хворих на муківісцидоз.	Назарян Р.С., д.мед.н., проф.	ХНМУ (Харків)	Кандидата медичних наук

Секретар ЕПК МОЗ та НАМН України
«Стоматологія», канд. мед. наук

В. С. Іванов

